Rudy Geldhof
Rebel en baanbreker

De tweede helft van de vorige eeuw werd gekenmerkt door een ware omwenteling in het Parijse theater. De rebellen waren geen rasechte volgelingen van Marianne, maar hun revolutie was voorbereid door onvervalste Fransen, Alfred Jarry en Antonin Artaud.

Die creëerden de sfeer waarin zelfs het traditionele theaterpubliek, weliswaar met gemengde gevoelens, in de Lichtstad de creaties beleefden van ***La Cantatrice chauve*** (De kale zangeres) van de Roemeen Eugène Ionesco en ***En Attendant Godot*** (Wachten op Godot) van de Ier Samuel Becket. Op hetzelfde moment startte er ook in het kleine Vlaanderen een onwaarschijnlijke theateromwenteling, die op termijn zou zorgen voor de introductie van de hoger vermelde theatervernieuwers in ons land.

De Vlaamse toneelrevolutie had wel een andere oorsprong. Vlaanderen kende op dat ogenblik drie min of meer grote gezelschappen: KNS-Antwerpen, KVS-Brussel en het Reizend Volkstheater. Die gezelschappen zaten artistiek vol, in de meest letterlijke betekenis van het woord. Er was geen plaats voor de jong afgestudeerden aan de bestaande toneelopleidingen in de drie conservatoria (Antwerpen, Brussel, Gent) en ook niet voor de alumni van de pas opgerichte "Studio van het Nationaal Toneel", de latere Studio Herman Teirlinck. De ontegensprekelijk meer dan getalenteerde generatie zocht dus nieuwe wegen om aan theater te gaan doen. Plots doemde in Vlaanderen dat onbekende fenomeen op. In Antwerpen, Brussel, Gent en Mechelen schoten omstreeks 1950 als bij toverslag zolder-, kamer-, kelder- en miniatuurtheaters op uit de grond. Ook West-Vlaanderen volgde op de voet met de Brugse Korrekelder en het Kortrijkse Antigone.

Het Vlaamse toneelschrijversgild dat hoopte in deze nieuwe schouwburgjes eindelijk een afzetgebied te vinden voor zijn producten, kwam andermaal bedrogen uit. Onder hen de piepjonge West-Vlaming Rudy Geldhof (°1942). Die had zich voorgenomen om schrijver te worden en om financieel onafhankelijk te zijn, een systeem van deeltijds werk ontwikkelde. Zo ging hij in het bedevaartseizoen werken als verkoper in een religieuze souvenirwinkel in Lourdes of liet hij zich aanmonsteren als steward op de Oostende-Doverlijn, eveneens seizoenswerk, om zich met het geld dat hij aldus verdiend had, de rest van het jaar aan schrijven te kunnen wijden. Van roman stapte hij heel gauw over op toneel. Maar ook die producten geraakte Rudy aan de straatstenen niet kwijt.

© R. Geldhof

Van roman stapte hij heel gauw over op toneel. Maar ook die producten geraakte Rudy aan de straatstenen niet kwijt.

Na een poging bij de Brusselse Werkgemeenschap in de Beursschouwburg, viel de mogelijke creatie van zijn eerste stuk in het water door het politionele optreden, dat het jonge project manu militari uiteenknuppelde.

Dus besloot Rudy het op een andere manier te proberen. In Brugge nam hij een café annex balzaal over. Daar zou hij zijn eigen theater uitbouwen. Hier wordt de basis gelegd voor Theater De Kelk, waar Rudy Geldhof behalve stichter en voorzitter, ook directeur en huisdramaturg speelt.

Zijn doorbraak in het professionele theater heeft hij eigenlijk te danken aan Antwerpenaar Wil Beckers, even bezeten door theater als Rudy zelf en even gedreven om de Vlaamse dramaturgie op een beter peil te brengen. Beckers regisseert in 1975 de creatie van de eenakters ***De geit*** en ***Buurt***, de eerste productie van Rudy in het professionele circuit. Via regisseur Jacky Tummers komt Rudy Geldhof in Malpertuis Tielt terecht. Daar wordt ***Het souper*** in 1976 boven de doopvont gehouden. In deze avondvullende tragikomedie ontpopt Rudy Geldhof zich tot de vaardige dialoogschrijver, die levensechte personages op de planken weet te zetten in vaak aangrijpende dramatische situaties. Deze kwaliteiten zou hij verder ontwikkelen in o.a. ***Eénentwintigen, Twee vrouwen, Katanga Diane*** en ***De vrije madam***. Voor deze monoloog, die oorspronkelijk ***Noch vis noch vlees***

Zijn doorbraak in het professionele theater heeft hij eigenlijk te danken aan Antwerpenaar Wil Beckers, even bezeten door theater als Rudy zelf en even gedreven om de Vlaamse dramaturgie op een beter peil te brengen.

heette, kreeg Rudy in 1980 de Visser Neerlandia Dramaprijs, waardoor hij bij onze Noorderburen bekend geraakte en die hem vier jaar later ook de Edmond Hustinxprijs in Maastricht zou opleveren.

Als een van de weinige Vlaamse drama-auteurs slaagde Rudy er ook in de taalgrens over te steken. Vertaald door Liliane Wouters werd ***Ni chair, ni poisson*** gecreëerd in het Brusselse ***Théâtre du Grand Midi.*** Het zou later hernomen worden door Roland Ravez in het ***Nouveau Théâtre de Quat'-sous***, waar hij naast ***Duel sur canapé*** (Het souper) en ***A cause des garçons*** (Twee vrouwen) ook ***Lady Katanga*** creëerde. Deze productie werd zelfs in Parijs gespeeld.

Ondertussen waren Rudy's talenten in het uittekenen van levensechte personages via natuurlijke dialogen ook doorgedrongen bij de toenmalige BRT.

Op korte tijd werd Geldhof één van de vaste scenarioleveranciers voor de Vlaamse televisie met toppers als ***Lente*** en ***Tantes*** naar Cyriel Buysse en ***De surprise*** naar Belcampo. Uiteindelijk zou zijn talent tot volle ontplooiing komen in grotere opdrachten als ***Klein Londen, Klein Berlijn*** en ***De Bossen van Vlaanderen.*** Dit televisiewerk liet Rudy besluiten om van zijn pen te gaan leven. Daarmee zorgde hij in 1984 voor een primeur in het Vlaamse dramalandschap. Dit historische feit is trouwens de aanzet om 2009 uit te roepen tot het Rudy Geldhofjaar (zie Synopsis voor meer info).

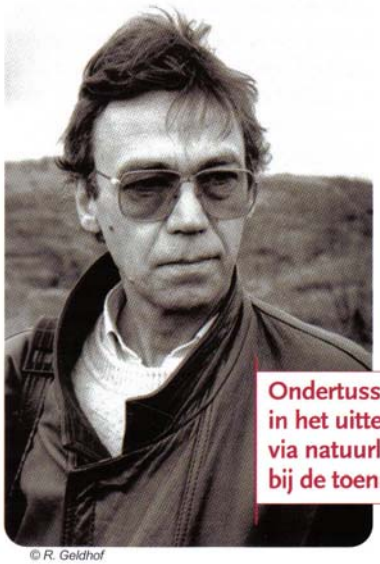

© R. Geldhof

Ondertussen waren Rudy's talenten in het uittekenen van levensechte personages via natuurlijke dialogen ook doorgedrongen bij de toenmalige BRT.

De uitzending van de laatste reeks heeft Rudy helaas niet meer mogen meemaken. Hij ontviel ons op 18 april 1996, als gevolg van een maagbloeding.

Hugo Meert

Frans Vanderschueren

Acht keer een

Met de TV-reeks 'De bossen van Vlaanderen' werd Rudy Geldhof (1942-1992) een bekende Vlaming. Veel meer dan met zijn toneelwerk. Nochtans staat hij borg voor toegankelijk, realistisch en sociaal bewogen teksten. Vaak met een kleine bezetting. Vandaag krijgt hij opnieuw aandacht: 2009 is het Rudy Geldhof jaar, er is een website (www.rudygeldhof.be) waarop je alle teksten vindt, en OPENDOEK (i.s.m. Sabam) ondersteunt wie snel één van zijn werken aanpakt. OP&doek neemt het voortouw. Onze redacteur presenteert je acht keer een Geldhof.

'TWEE VROUWEN' (1978)

2 D. VOLAVOND

Een gewoon verhaal over de toevallige ontmoeting tussen twee verschillende vrouwen.

Madeleine

Een actrice die door haar minnaarregisseur opzij is gezet voor een blond debutantje. Alhoewel ze het zelf niet wil toegeven heeft dit haar in een lethargie gestort die ze opvult met drinken, roken, uit conservenblikken eten, zichzelf verwaarlozen en zich opsluiten in een koud appartement aan zee met als belangrijkste meubel een strandstoel. Meer dronken dan nuchter bereidt ze een monoloog voor die… "de wereld gaat verbazen". Zij is goed in het ophouden van de schijn dat ze zonder haar minnaar kan en dat zij superieur is aan mannen.

Suzy

Een huisvrouw die in een moment van moed – waar ze al lang spijt van heeft - weg gegaan is bij haar man omdat hij haar sloeg. Het jarenlang gekweekte schuldgevoel blijft haar achtervolgen. Ze vreest de grote boze wereld waarin ze terecht gekomen is. Met enkele noodzakelijke spullen in haar valies gaat ze van huis tot huis om abonnementen op een orderbedrijf te slijten. Ze is angstig, kwetsbaar en zonder zelfvertrouwen.

HET VERHAAL

Beide vrouwen ontmoeten elkaar als Suzy aan Madeleine een abonnement wil verkopen. Doornat, duizelig en medelijdenwekkend wordt Suzy door Madeleine binnen gehaald. Madeleine slaagt erin om Suzy geleidelijk om te vormen in een vrouw met karakter met als hoogtepunt een raid op het huis van Suzy om haar spulletjes te gaan terug halen.

Tussen beide vrouwen ontwikkelt zich een band die af en toe – vooral voor Suzy - een erotisch kantje krijgt. Wanneer Suzy zich begint thuis te voelen en aan een toekomst denkt samen met Madeleine, komt die haar vertellen dat ze terug gaat naar haar minnaarregisseur. Alhoewel Suzy's wereld in elkaar stort, houdt ze iets over van haar herwonnen vertrouwen en belt haar man om de scheiding te regelen.

De auteur zet in een vlot tempo verschillende scènes na elkaar en de herkenbaarheid van de personages is groot.

Zijn personages zijn zelden éénduidig maar bestaan steeds uit verschillende gelaagdheden.

IETS VOOR JOU?

Uiteraard heb je twee sterke vrouwen nodig die subtiel emotieveranderingen kunnen spelen en die zich hoeden voor melodrama. Beiden moeten beseffen dat ze een gewone dagelijkse gebeurtenis spelen waarin ze geleidelijk veranderen. Ondanks de aanduiding van de leeftijd is die absoluut niet belangrijk. De regisseur zal het iets moeilijker hebben. De auteur doorspekt zijn tekst met zoveel regieaanwijzingen dat het moeilijk wordt een eigen concept op het stuk te enten.

Als het publiek het stuk zal smaken, is dat omdat de auteur in een vlot tempo verschillende scènes na elkaar zet en de herkenbaarheid van de personages groot is.

Het verhaal is zo opgebouwd dat je nieuwsgierig bent hoe het verder verloopt zonder dat er van echte spanning sprake is.

'NOCH VIS, NOCH VLEES' OF 'DE VRIJE MADAME' (1980)

1 D. OF 1 H. MONOLOOG 50'

De bitterzoete monoloog van een gefrustreerde vrouw.

Mevrouw De Beer

Een 'dame', gefrustreerd door de beperkingen van haar vrouw-zijn in de voorgaande eeuw, wil of kan het verleden niet verwerken en wil verstrikt blijven in haar eigen leugens, om de waarheid niet onder ogen te moeten zien en te erkennen dat haar leven een grote mislukking is.

HET VERHAAL

Mevrouw De Beer geeft een kooksessie in een tehuis van vrouwen. Terwijl ze kookt,

Op&Doek februari 2009

Rudy Geldhof

Zijn werken zijn geschreven in een duidelijk taal die goed bekt en waarin ook weer dat Vlaamse karakter weerspiegeld is.

vertelt ze haar verleden.
Zij is constant de advocaat van de verdediging van de misstappen van de mannen in haar leven.
Onderwijl commentarieert ze haar koken en het recept dat ze wil meegeven. Het is een constante vraag naar bevestiging van haar verdraaide ideeën. Nergens vindt ze steun, integendeel ze wordt uitgelachen door enkele jongeren.

IETS VOOR JOU?

De actrice moet een groot gamma van gevoelens kunnen bespelen van euforie tot diepe bitterheid en ontgoocheling. Constant moet ze een dubbele bodem kunnen spelen van wat werkelijk gebeurd is en hoe deze feiten verdoezeld worden.
De regisseur moet vooral deze dubbele bodem omzetten in de zegging van de actrice. De handelingen van mevrouw De Beer staan minutieus aangegeven.
Het stuk kan ietwat gedateerd overkomen - de tweede wereldoorlog en de repressie – maar is toch zeer actueel: corruptie, het netwerk van mannen, de kruiwagencultuur, de arrogantie van de macht en de minachting van de machtelozen. Het publiek hoort wel een boeiend vrouwenverhaal.

Zijn stukken zijn niet voorspelbaar. Gedurende het spel komen er steeds andere wendingen voor.

'KATANGA DIANE' (1980)

1 D. MONOLOOG 40'

Het licht komische verhaal van een psychiatrische patiënte die zichzelf normaal vindt en geleidelijk bewijst dat ze dat niet is.

Diane van Daele

Een vrouw met een 'verleden' maar waar alles wat haar overkomen is iemand anders fout is. Ze is zeer labiel qua stemmingen en reageert emotioneel op haar omgeving. Ze heeft steeds een excuus klaar om haar daden te verrechtvaardigen. Terwijl ze agressief reageert, is ze binnenin op zoek om haar honger naar affectie te stillen.

HET VERHAAL

Als therapie moet elke psychiatrische patiënt tegenover de medepatiënten en de dokters haar verhaal doen.
Vanavond is het de beurt aan Diane. Ze begint met te zeggen dat ze onschuldig vast zit en dat ze dat zal bewijzen. Hoe meer ze dat wil bewijzen hoe duidelijker het wordt dat ze zeer labiel is.
Haar verhaal is het verhaal van seksueel misbruik: als kind in het weeshuis door de kok, dan door een 'oom' die haar in een bordeel plaatst waar ze ook een abortus ondergaat, ze trouwt een rijke man om zijn geld, adopteert een zwart kindje, verliest alles en moet terug de straat op waar ze uiteindelijk een opdringerige man vermoordt.
In haar verhaal vertelt ze voortdurend dat ze gelukkig is alhoewel de feiten het tegendeel bewijzen. Ze voert nog eens haar racistische striptease act op als Katanga Diane en gaat op het einde volledig door het lint.

IETS VOOR JOU

Voor een actrice een prachtige rol met heel veel gelaagdheden. Ze evolueert van een assertieve patiënte naar een hoer, naar een cabaretière, naar een 'madame', naar een hysterisch wijf. Veel nuances maar in hetzelfde lichaam en karakter. De bedoeling is dat de gespletenheid goed zichtbaar wordt maar dat er één personage op het podium staat.
Voor een regisseur die ervan houdt om met emoties te werken een schitterend cadeau.
Voor het publiek een boeiende licht komische avond. Geen tijd voor verveling door zoveel items in snelvaart tempo.

'WINNAARS EN VERLIEZERS' (1979)

2 D. - 2 H. VOLAVOND

Een wreed verhaal met thrillerallures over de weerbaarheid en het bereiken van de grens in een vrouwenleven.

Simonne

Een ietwat grijze vrouw die dweilen naait,

Door de vele regieaanwijzingen is de kans op een verkeerde interpretatie klein.

berust in haar leven, verlangens onderdrukt, zich laat afslaan door haar echtgenoot, verontschuldigen zoekt voor het brutale gedrag van de anderen. Maar eens haar grens bereikt, is ze in staat tot moord.

John

Een jongeman met de uitwendige allures van een boef, maar die in de fond heel onzeker is. Hij zoekt constant naar bevestiging voor dit gedrag. Hij denkt dat hij aantrekkelijk is voor vrouwen en noemt zich een playboy, hoewel het eerder slaat op het blad dat hij leest. Weinig zelfcontrole en hij doet uit wanhoop beestige zaken.

Els

Naïef tienermeisje dat valt voor de woorden van John maar niet beseft welk spel ze speelt.

Alexander

Oudere buurman die op profijtjes uit is en onder het mom van goede buur licht chantage pleegt.

HET VERHAAL

John, een vrijgelaten gevangene, valt binnen bij Simonne omdat hij daar een afspraak heeft met zijn celgenoot, de man van Simonne. Maar deze komt niet opdagen en John, die denkt dat zijn toekomst bij die man ligt, weigert weg te gaan. Geleidelijk verandert de houding tussen beiden, van onverschilligheid over verveling naar vrijen met elkaar. Onderliggend blijft steeds het wachten van John op zijn celmaat. Als deze ontdekt dat Simonne, de brutaliteiten van haar man beu, hem vermoord heeft, slaan bij hem de stoppen door. John begint Simonne te vernederen, dwingt haar haar lievelingsbeesten te doden, slaat haar en maakt haar tot zijn slavin. Tot het te veel wordt voor Simonne en ze hem ook vermoordt en dan... wordt ze terug een grijze muis.

IETS VOOR JOU

De rollen van Alexander en Els zijn éénduidig. De rollen van Simonne en John zijn als de rokken van een ui. Telkens je er één afpelt komt een ander aspect van hun

Zijn verhalen zijn boeiend en heel realistisch.

vervolg van pag. 19

Samen met Claus en Walter van den Broeck is hij de beschrijver van het leven rondom ons.

karakter boven, tot de kern bloot ligt. Rollen die met subtiliteit worden gepeld om duidelijk te maken dat ieder aspect veroorzaakt wordt door een uitwendige actor. Beiden hebben wel een paar stomende seksscènes.
Voor een regisseur niet alleen de mogelijkheid om menselijke emotie te laten spelen, maar hij kan er ook een heel spannende avond van maken. De auteur creëert mogelijkheden genoeg om er een thriller van te maken.
Voor het publiek een avond fijn theater. Onderhoudend met veel variatie en met veel vraagtekens. Geen mogelijkheid tot verveling omdat er steeds nieuwe elementen opduiken in het verhaal.

'HET SOUPER' (1976)

1 D. - 1 H. EENAKTER 90'

Agnes heeft een etentje klaargemaakt voor haar collega Bernard. Samen moeten ze het feest voorbereiden van een afscheidnemende baas. Twee veertigers, twee vrijgezellen. De avond wordt een totale mislukking: het eten valt tegen, Bernard ontpopt zich als een man van platte grappen en als een dronkaard. Als hij dan Agnes wil kussen is het fiasco kompleet.
Mooie zedenschets maar een beetje voorbij gestreefd. Een mooi document als tekening van de onwennigheid tussen twee mensen in de zestiger jaren.

'BUURT' (1975)

1 D. - 2 H. EENAKTER 90'

Hij is gescheiden en voortrekker van de opstand van de arbeiders. Zij is veel jonger, studente en verliefd op hem ook al is hij veel ouder.
Ze zijn bezig om slogans te schilderen. Geleidelijk wordt de spanning tussen hen duidelijk en zie je hoe door zijn houding hun verhouding onder druk komt te staan. Als een jonge arbeider erbij komt, is er een bijkomende spanning tussen beide heren: de arbeider en de intellectueel. Zij tracht tussen beide heren de spanning weg te nemen maar tevergeefs. Uiteindelijk laat de oudere man haar op een laffe manier achter en blijft ze alleen met de arbeider. Eenvoudig verhaal maar verteld met de nodige spanningsbogen.

'DE GEIT' (1973)

1 D. - 1 H. EENAKTER 90'

Een afgezwaaide soldaat komt 's avonds laat terecht in een café waar de poetsvrouw nog bezig is. Hij doet zich voor als een stoere bink maar zij doorziet hem en kan gemakkelijk zijn haantjesgedrag doorprikken. Hij vertelt haar van zijn haat tegen zijn moeder die hem steeds als een geit aan een staaf aan zich vastgeklonken heeft. Zijn verhaal van stoere leugens valt uiteen en de zielige waarheid komt boven. Zij heeft een woelig leven achter de rug met jonge mannen en wil ook deze in haar bed krijgen. Als het schijnt te lukken, ontvlucht de soldaat haar.
Een beklijvend verhaal met wisselende spanningen.

Hij creëert sterke vrouwenrollen. Hij kent zeer goed de psyche van de vrouwen en geeft daardoor een goede inkijk in het vrouwzijn.

'HUIS VAN VERTROUWEN' (1987)

3 D. - 2 H. VOLAVOND

Het dramatisch verhaal van een doordeweekse Vlaamse familie die worstelt met zichzelf.

Jean Verbruggen
Failliete zakenman die de schuld daarvoor aan anderen wijt. Vrouwenloper en doordrongen van zijn zelfverklaarde attractiviteit. Egoïstisch, kan geen kritiek verdragen en duldt niemand boven zich.

Gerda
Zijn hardwerkende vrouw die steeds deemoedig geweest is en Jean haar leven heeft laten bepalen. Neemt op een bepaald moment zelf het roer in handen en wordt een bewuste vrouw die weet dat ze ook belangrijke capaciteiten heeft. Ze betaalt zwaar haar ontluiken tot een onafhankelijke vrouw maar houdt vol.

Tony
Hun zoon. Nietsnut. Gebruikt vrouwen om in zijn onderhoud te voorzien. Cynische kerel die alleen aan zichzelf denkt en zelfs zijn moeder tracht te manipuleren.

Cécile
Een door Tony in de steek gelaten getrouwde vrouw die nog steeds op hem verliefd is.

Zijn werk is Vlaams en bevat alleen mensen van bij ons.

HET VERHAAL

Jean Verbruggen is failliet door zijn eigen dommigheden. Gerda neemt de verantwoordelijkheid voor het gezinsinkomen op zich en gaat werk zoeken. Dat vindt ze bij de vroegere concurrent van Jean.
Dit zorgt voor spanningen omdat Gerda niet wil dat Jean haar verdiende centen beheert. Deze verlaat haar voor één van zijn vele veroveringen maar veel geluk brengt hem dat niet.
Tony de zoon komt na zes maanden terug naar huis want hij wil schrijver worden. De verhouding met zijn vader is een sarcastische oorlog. Hij wil een café overnemen met de hulp van zijn moeder.
Gerda weigert echter wanneer ze beseft dat het de zoveelste manipulatie is van Tony om een ander voor zich te laten opdraaien. Tony keert haar de rug toe en Gerda blijft alleen achter.

IETS VOOR JOU ?

De acteurs hebben hier een goede kluif aan. Hun personages zijn psychologische goed onderbouwd. Naarmate het stuk vordert, kunnen ze een enorme variatie van emoties aanboren en hun personage tot volledige ontwikkeling laten komen.
De regisseur kan putten uit de rijkdom van de personages en de tekst.
Een gewoon Vlaams gezin dat zeer herkenbaar is. Door de vele wendingen in het verhaal blijft het onvoorspelbaar.
Eén van de beste Vlaamse toneelwerken.

"Het beste wat je kan doen als toneelschrijver is nooit doodgaan."

Randy Geldhof en vzw Initiatief brengen met het "Rudy Geldhof-jaar" een hommage aan de vergeten toneelauteur en schrijver van de TV-serie "De Bossen van Vlaanderen".

Randy Geldhof

Jan De Vuyst

Tientallen jaren lang hebben de "Moorden van Beernem" de Beernemse bevolking beroerd. Vooral tussen de jaren 30 en 50 van de vorige eeuw was Beernem in twee kampen verdeeld: aanhangers van burgemeester de Vrière en aanhangers van De Lille en de familie De Zutter. Nu is daar al heel wat tijd overgegaan en zoals het spreekwoord zegt "tijd heelt alle wonden". Toch is er ook vandaag nog een zekere nieuwsgierigheid naar wat destijds is gebeurd en wat het eventuele verband is tussen een aantal moordzaken die zich in Beernem hebben voorgedaan tussen de Eerste en Tweede Wereldoorlog, te beginnen met de moord op baron d'Udekem d'Acoz, een voorvader van onze prinses Mathilde. De heer Ryserhove heeft in de jaren '70 en '80 lezingen over dit onderwerp gehouden in de wijde omtrek rond Beernem met telkens vele toehoorders uit Beernem. Eind de jaren 90 werd over de Moorden van Beernem een televisiereeks gemaakt onder de titel "De Bossen van Vlaanderen". Een titel zoals "De Moorden van Beernem" lag toen nog te gevoelig maar de overeenkomsten zijn overduidelijk. Deze reeks wordt vanaf begin november (eerste uitzending op zondag 1 november op Eén om 16h10) opnieuw op televisie uitgezonden. Het scenario van deze reeks was van de hand van de intussen overleden Rudy Geldhof, die ook een tijd lang in Oedelem heeft gewoond en steeds een band met Beernem heeft gehad. Zijn broer Randy woont in de Damsestraat te Beernem en tracht zoveel mogelijk het werk van zijn broer in ere te houden. De redactie van Vrije Tijd had met hem, en met de heer dr. Jan de Vuyst, auteur en regisseur van de vzw Initiatief, een gesprek over "De Bossen van Vlaanderen" maar ook, en vooral, over het werk van Rudy Geldhof als toneelschrijver en scenarist.

Vrije Tijd: Randy, u bent de broer van Rudy. Kan u nog iets meer over uzelf vertellen?

Eric en Sarah D'haeninck in gesprek met Randy Geldhof en Jan De Vuyst

Randy: Ik ben gehuwd met Frieda Gantois en woon sedert november 1991 in de Damsestraat 9 te Beernem. Ik heb geen kinderen, maar onze 5 poezen zorgen wel voor heel wat leven in huis. Ik werk als magazijnier bij de Technische Dienst te Beernem en ben erfgenaam van het oeuvre van mijn broer Rudy, de toneelauteur-scenarioschrijver.

Vrije Tijd: We praten ook met Jan De Vuyst.

Jan: Ik ben beroepshalve adviseur aan het Instituut voor Onderzoek in de Kunsten, verbonden aan de K.U. Leuven en ik ben ook secretaris van de vzw Initiatief die Rudy Geldhof dit jaar in de kijker plaatste.

Vrije Tijd: Wie was Rudy Geldhof?

Randy: Rudy is geboren in Brugge op 13 oktober 1942 tijdens de Tweede Wereldoorlog als oudste zoon van Rudolf Geldhof en Marguerite Sierens, in die tijd woonachtig in Knesselare. De familie verhuisde in 1955 naar Assebroek waar Rudy de Latijns-Griekse Humaniora in het nieuwe O.L.Vrouwcollege volgde. Zijn 1e jaar Klassieke Filologie aan de KUL verliep niet zeer succesvol en in afwachting van zijn legerdienst en ook nadien werkte hij als helper in de handschoenenfabriek van zijn vader. Als hij 25 jaar is werkte hij één zomerseizoen als tolk in een souvenirwinkel in Lourdes en daarna 4 zomerseizoenen als ticketcollector en assistent-purser bij de carferries Oostende-Dover (RMT). Tijdens die winterperiodes was hij vrij en schreef hij het volavondstuk "Vriend" en het toneelstuk "Mijn Vakantie met Blomme" (beide stukken zijn niet opgevoerd tot op heden). Op 1 december 1973 opent hij cafétheater De Kelk in de Langestraat te Brugge en van dan af is zijn carrière beginnen groeien. Vier jaar later kreeg hij zelfs de kans om zijn eigen theater, vzw "Teater De Kelk", op te richten. In het gezellige kamertheatertje van 80 zitplaatsen werd 11 jaar lang het publiek verwend met allerlei toneelstukken.

Vrije Tijd: Wat zijn de voornaamste verwezenlijkingen van Rudy Geldhof?

Randy: Rudy had "De Geit" geschreven, maar vond zelf nooit de juiste acteurs of actrices die het stuk wilden spelen. Uiteindelijk werd zijn stuk ontdekt door Wil Beckers van het Nieuw Vlaams Toneel De Waag in Antwerpen en dit werd meteen zijn grote doorbraak. Hij schreef in de loop van zijn toneelcarrière meer dan 10 toneelstukken en monologen. Voor het stuk "De Geit" kreeg hij de Provinciale Prijs voor Letterkunde Dramatische Kunst in 1976. Voor "Winnaars en Verliezers" de Nestor de Tièreprijs en voor de monoloog "De Vrije Madam" de Visser-Neerlandiaprijs. Al-

lebei in 1980. In 1984 kreeg hij voor zijn ganse oeuvre de Edmond Hustinckxprijs alsook om dezelfde reden de van Veldekeprijs.
Jan: Bovendien kreeg hij in 1988 de Prix Becker pour le meilleur texte tijdens het Festival d'Evry Paris voor "Lady Katanga". Weinig Vlamingen kunnen op dergelijke prestaties terugblikken. Rudy Geldhof was niet zomaar een volksauteur. Die prijzen zijn niet onbelangrijk. Rudy was een auteur die gedurende zijn actieve periode wel degelijk de erkenning kreeg die hij verdiende. Hij kreeg mooie prijzen voor zijn theaterstukken, maar kwam vooral in de kijker door zijn televisiewerk. De combinatie van zijn kamertheater met een eigen aparte geest en een aantal belangrijke producties zoals "De Bossen van Vlaanderen", maakten van hem in die tijd een grote naam.
Nu, na het overlijden, is de situatie anders. Meer en meer wordt hij vergeten en dat is dan ook de reden waarom wij als vzw Initiatief opnieuw Geldhof spelen.

Vrije Tijd: Welke werken van Geldhof kunnen wij nog kennen van televisie?
Randy: Twee bekende filmbewerkingen van zijn hand waren "Lente" en Tantes", naar Cyriel Buysse. Die Tv-films vielen zo in de smaak bij de BRT-directie dat hij in 1986 de opdracht kreeg om de 7-delige Tv-serie "Klein Londen, Klein Berlijn" te schrijven. De volgende opdracht van de BRT was het schrijven van de Tv-serie "De Bossen van Vlaanderen".
Jan: De BRT hechtte enorm veel waarde aan zijn werk in die tijd. Dit kan je goed merken als je nu nog eens bekijkt welke topcast die serie had. In dat programma speelden onder andere niemand minder dan Dora van der Groen, Jo De Meyere, Karel Deruwe, Carry Goossens, Bob De Moor en Lucas Van den Eynde.

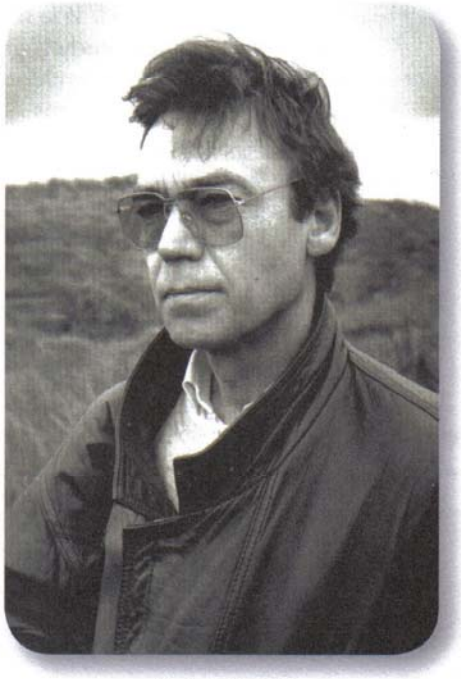
Rudy Geldhof

Vrije Tijd: Rudy Geldhof heeft heel wat feiten veranderd en zelfs de namen verzonnen. Waarom?
Randy: De namen moest hij sowieso veranderen. Dat was een beetje als bescherming om de mensen die betrokken zijn, de huidige nazaten, niet in verlegenheid te brengen. Ook om die reden heeft Rudy bepaalde feiten aangepast. Het was ook nooit de bedoeling van Rudy om een historisch werk te maken. Hij wilde het stuk enkel schrijven op voorwaarde dat hij de als waar aangenomen versie van Alfons Reyserhove niet integraal moet overnemen. Hij wou de moorden aannemen als mooi gegeven om de mensen te boeien en daarbij de opkomst van het socialisme verwerken. Oorspronkelijk heette de serie "De onmacht van de macht" waarbij de Vrière als feodaal heerser de macht moest voorstellen. Net omdat hij de 2 hoofdpersonages De Lille en de Vrière tegen elkaar wou uitspelen in de dialoog, liet hij de moord op De Zutter iets eerder in de tijd plaatsvinden.
Jan: Rudy heeft dus nooit geprobeerd om de exacte waarheid te vertellen, maar hij creëerde fictie op basis van waargebeurde feiten. Toch wilde hij er het fijne van weten en heeft zich gedocumenteerd en in de tijd veel mensen ondervraagd.

Vrije Tijd: Hoe zou u het werk van Rudy Geldhof typeren? Wat zijn de voornaamste kenmerken en wat vindt u zijn beste werken?
Randy: De werken van Rudy mag je gerust klasseren onder het realisme. Een nieuwe generatie Cyriel Buysse, maar dan op gebied van het toneel. Eén van zijn beste troeven was zijn gave om vlotte dialogen te schrijven in zijn toneelstukken. Hij gebruikte de gewone spreektaal die hij hoorde bij familie en vrienden. De personages zijn door het publiek herkenbaar en je kan ten volle meeleven met hun diepste gevoelens. Ze geven een deel van hun ziel bloot en toch ervaart en ziet het publiek dat die personages opnieuw iets te verbergen hebben, door woorden die ze wel of niet uitspreken. Een andere sterke troef was de wendbaarheid van het verhaal en de opbouw van het toneelstuk. Niets was voorspelbaar of saai, het stuk boeide tot het einde en toch ging iedereen achteraf naar huis met bepaalde vragen. Zijn boodschap was dan ook dat het publiek na de voorstelling thuis eens stilstond bij hun eigen situatie. Zijn beste monologen zijn, voor mij althans, "De Vrije Madam" en "Katanga Diane" en zijn beste toneelstukken "Twee Vrouwen" en "Het Souper". Ik hield ook van zijn Tv-films "Lente" en "Tantes" en natuurlijk van de Tv-feuilletons "Klein Londen, Klein Berlijn" en "De Bossen van Vlaanderen".

Vrije Tijd: Waarom een Rudy Geldhofjaar? Welke initiatieven vonden of vinden plaats in dit jaar?
Jan: Onze bedoeling was om een teveel vergeten auteur terug in de belangstelling brengen.
Het is 25 jaar geleden dat Rudy Geldhof probeerde van zijn pen te leven, als eerste toneelschrijver in Vlaanderen. Iemand die met dit werk zijn boterham wilde verdienen was in die tijd uniek. Al was het niet gemakkelijk, uiteindelijk is dat hem toch gelukt. Wij willen met de vzw Initiatief de mensen terug in contact brengen met interessant materiaal dat terug zou moeten gespeeld worden. De stukken van Geldhof kunnen zowel door professionele acteurs als door liefhebbers gespeeld worden. Je kan er prachtige voorstellingen mee maken, genre Walter Van den Broeck. Van den Broeck is momenteel

veel bekender, maar leeft natuurlijk nog. Als je doodgaat word je al snel vergeten. Het beste wat je dus kan doen als toneelschrijver is nooit doodgaan.

Randy: Om Rudy terug onder de aandacht te brengen kwam de vzw Initiatief op het idee om van 2009 een Rudy Geldhofjaar te maken en daarrond een aantal projecten op stapel te zetten. Zo is er een pedagogische productie van 'Tantes', gericht naar scholen, is er de heruitzending van "De Bossen van Vlaanderen" en gaan we "Twee Vrouwen" als afsluiter brengen in OC De Kleine Beer.

Vrije Tijd: Wat of wie is de vzw Initiatief?

Jan: Dat zijn een aantal mensen die proberen goed theater te maken. In de vzw zitten onder meer Gerda Marchand, Hugo Meert en Julien Vrebos. We proberen initiatieven te nemen die passen in een politieke lijn. Tot nog toe hebben we vooral rond Vlaamse auteurs gewerkt waaronder drie stukken van Geldhof. Dat is een duidelijk signaal dat we geven. Bedoeling is dat we in februari "Katanga Diane" kunnen spelen. Het verhaal van een meisje dat opgevoed werd als prostituee en optrad als Lady Katanga in Brussel. Ze komt uiteindelijk in een psychiatrische instelling terecht en doet haar levensverhaal aan de dokters in de vorm van een monoloog, bewerkt met muziek.

Vrije Tijd: Naar aanleiding van het Rudy Gelfhofjaar kozen jullie voor het stuk "Twee Vrouwen" om te bewerken en opnieuw in de theaters te brengen. Waarom net dit stuk?

Jan : In "Twee vrouwen" zien we twee figuren die de dramatiek maken. We zien een actrice op retour die zich bezighoudt met de 'hoge cultuur' en een volkse vrouw die in de problemen is gekomen thuis. Ze spoelen aan op dezelfde plaats en leren elkaar kennen. Al snel gaan de twee in dialoog waarbij de ene vrouw de andere helpt en omgekeerd. Die confrontatie tussen twee totaal verschillende werelden, dat is typisch Geldhof. Dat doet hij in "De Bossen van Vlaanderen" en in de oorlogsproblematiek van "Klein Londen, Klein Berlijn" ook.

Het was Gerda Marchand, één van de hoofdrolspeelsters en een goede kennis van Rudy, die voorstelde om "Twee Vrouwen" op te voeren. In de eerste versie zovele jaren terug speelde zij de volkse vrouw met Chris Lomme als tegenspeelster en nu speelt zij de actrice.

Vrije Tijd: Is Geldhof nog eigentijds of werd het stuk grondig herschreven?

Jan: Geldhof is zeker nog eigentijds. Zijn manier van schrijven werkt vandaag nog zeer goed, maar af en toe is er anekdotiek in de stukken. Dat was gebruikelijk in de jaren '80. In "Twee Vrouwen" werd bijvoorbeeld verwezen naar die eerste voorstelling van Cocteau "La voix humaine". Toen kon dat omdat beide stukken voor hetzelfde publiek gespeeld werden. Als je nu zijn stukken regisseert, moet je ermee rekening houden dat het nieuwe publiek dit niet weet. Daarom hebben we de anekdotiek vervangen door verhalen die de mensen wel kennen/snappen. Maar wat veranderd wordt, zijn dus enkel details. Het gaat over kleine, niet essentiële zaken en dat maakt het niet zo heel moeilijk om die stukken terug volstrekt actueel te maken.

Vrije Tijd: Waarom wordt het stuk in Beernem opgevoerd? Wat is de band met onze gemeente?

Randy: Rudy is wel opgegroeid in Assebroek, maar jaren later verhuisde hij naar Oedelem in de Hoogstraat. Daar schreef hij in een fermette middenin de weilanden in alle rust het scenario van "Klein Londen, Klein Berlijn". In 1988 kozen mijn echtgenote en ik dan ook voor Beernem toen we onze bouwgrond aankochten. In de periode dat hij "De Bossen van Vlaanderen" schreef gingen wij samen op het kerkhof van St. Amandus de juiste lijfspreuk op het grafmonument van Ridder De Vrière gaan opzoeken en ook de grafzerken van Hector De Zutter en Omer Vanhaecke.

Vrije Tijd: Waar kunnen onze lezers meer informatie vinden over Rudy Geldhof?

Randy: Toen Rudy overleed werd ik erfgenaam van zijn oeuvre. Dat kwam omdat de 2 kinderen van Rudy, Alexander en Rudolf, op dat ogenblik nog minderjarig waren. Alles kwam bij mij thuis terecht en verdween aanvankelijk voor enkele jaren naar de zolder. Lange tijd liep ik met het idee rond om dit alles te schenken aan een archief of een universiteit, maar ik kon het toch niet over mijn hart krijgen. Twee jaar geleden kwam ik op het idee om een website over Rudy te maken, zodat iedereen informatie over hem kon bekijken. Dus heb ik alles van de zolder gehaald, de persartikels volgens datum gerangschikt, geplakt, geknipt en ingescand. Ik typte zelfs alle manuscripten van Rudy over. De website heb ik officieel gepubliceerd op het internet op 13 oktober vorig jaar, de dag waarop Rudy 66 jaar zou geworden zijn. Het URL-adres is: www.rudygeldhof.be. Daar kan je alle manuscripten, scenario's, foto's, persartikels, een biografie, interviews en ook een masterproef over "Klein Londen, Klein Berlijn" en een diavoorstelling vinden. Ik zou zeggen: allen daarheen en surfen maar.

Sarah en Eric D'haeninck

Het toneelstuk Twee Vrouwen wordt opgevoerd in het OC De Kleine Beer op zaterdag 19 december. Kaarten zijn verkrijgbaar bij Randy Geldhof, Damsestraat 9 of telefonisch te reserveren op het nummer 050/790763. Meer informatie kan men vinden in de publiciteit over het stuk in Vrije Tijd

Hommageavond in De Kleine Beer afsluiter Rudy Geldhofjaar

„Een baanbrekende rebel"

BEERNEM/BRUGGE – Op zaterdag 19 december wordt in het Ontmoetingscentrum De Kleine Beer een hommageavond gehouden ter ere van Rudy Geldhof. Om 19 uur gaat het colloquium 'Rudy Geldhof leeft !' van start, waarbij verschillende prominenten terugblikken op leven en werk van de gevierde Brugse toneelauteur. Aansluitend volgt een opvoering van de toneelvoorstelling 'Twee Vrouwen', het bekendste werk van Geldhof.

Verschillende mensen blikken terug op leven en werk van Rudy Geldhof. (FP)

De hommageavond is een initiatief van Randy Geldhof, de broer van Rudy, die op 18 april 1992 in zijn woning in de Rodestraat aan een hartstilstand bezweek. Nog geen vijftig jaar jong. Drie dagen voor de première van zijn toneelstuk *Prins Karel, Graaf van Vlaanderen*, een monoloog in opdracht van Jo Decaluwe van Arca, die door Piet Balfoort op de planken werd gebracht.

Rudy Geldhof was uit de echt gescheiden van Marleen Vandenabeele, die eerder dit jaar het tijdelijke voor het eeuwige verwisselde, en liet twee zonen na : Alexander en Rudolf.

Na een doodgeboren dochter kregen de ouders van Rudy en Randy Geldhof vier zonen : Rudy, Rony, Regy en Randy, die tien jaar jonger is dan Rudy. Na de dood van zijn broer kreeg Randy de opdracht om de nalatenschap van het oeuvre van Rudy Geldhof te beheren. Tijdens ons gesprek in De Republiek haalt Randy een statistiek boven : de stukken van zijn broer blijven gespeeld worden. De meeste bekende zijn *Twee Vrouwen*, *De Vrije Madam*, *Het Souper*, *Katanga Diane* en *Eenentwintigen*. De teller van de Nederlandstalige opvoeringen staat ondertussen op 1.327 (!), in het Frans werd Rudy ondertussen ook al 207 keer ten tonele gevoerd.

Randy Geldhof. (Foto FP)

De Bossen van Vlaanderen

Op initiatief van Hugo Meert, voormalig theaterrecensent van Het Laatste Nieuws, werd in 2009 een Rudy Geldhofjaar op het getouw gezet. De afsluiter vindt dit weekend in het ontmoetingscentrum De Kleine Beer in Beernem plaats. Naar aanleiding van dat jaar zond Eén vanaf zondag 1 november zes dagen na elkaar de bejubelde serie *De Bossen van Vlaanderen* over de moorden van Beernem opnieuw uit.

„Eigenlijk wilde Rudy romanschrijver worden"

Voor deze reeks schreef Rudy Geldhof de scenario's net als voor het feuilleton *Klein Londen, Klein Berlijn*, dat in de Tweede Wereldoorlog speelt. Jammer genoeg is hij door zijn schielijk overlijden nooit toegekomen aan het schrijven van een reeks over zijn jeugd in de jaren 50, een opdracht die de openbare omroep hem toegekend had, maar dat *on hold* werd geplaatst omwille van budgettaire redenen.

Dit alles zal ongetwijfeld allemaal aan bod komen op de hommageavond, morgen zaterdag 189 december in Beernem. Die avond gaat om 19 uur van start met een diamontage over leven en werk van Rudy Geldhof. Tien minuten later modereert voornoemde Hugo Meert het panelgesprek *Rudy Geldhof leeft !*.

Hiervoor zakken verschillende bekende culturo's naar De Kleine Beer af : Werther Van der Sarren, Kurt Defrancq, Jo Decaluwe, Winnie Enghien (die het televisiewerk van Geldhof zal belichten), Jan De Vuyst en Marc Lybaert, de regisseur van *De Bossen van Vlaanderen*. Na dit gesprek voeren Melina Logie en Kristel Vinea *Twee Vrouwen* op in een regie van Jan De Vuyst. „Ook zeventien jaar na zijn dood blijft de stem van mijn broer in het theaterlandschap resoneren", merkt Randy Geldhof op. „Behoorlijk bijzonder voor een autodidact, die eigenlijk romanschrijver wilde worden. Omdat hij dit te omslachtig vond en een talent had om dialogen te schrijven, draaide het anders uit."

Vestzaktheater

Na eenakters als *De Geit* en *Buurt* kwam hij aan werk van langere adem toe, werk dat sterk gekleurd werd door realisme, ja zelfs naturalisme. „Als rebel was hij een baanbreker. Dit leverde hem in zijn tijd een unieke stem in Vlaanderen op", merkt zijn jongste broer op.

Rudy Geldhof schreef niet enkel toneelstukken, in 1973 startte hij ook het *vestzaktheater* De Kelk in de Langestraat, een toneelhuis dat na enkele jaren zonder subsidie het statuut van d-gezelschap verwierf en op die manier uit de ruiven van de Vlaamse cultuursubsidiepot kon eten. Onlangs nog hing Didier Katty zijn thesis nog op aan de roemrijke geschiedenis van De Kelk, dat overigens vandaag nog steeds te huur staat. „De Kelk voorzag wel degelijk in een leemte", aldus Randy Geldhof, „Gedurende de elf jaar dat De Kelk open was, haalde dit theater een gemiddelde bezettingsgraad van 46 bezette zitjes op een totaal van tachtig plaatsen. Met stukken als *Katanga Diane* en *Mijnheer Karel* ondernam De Kelk ook heel wat reisvoorstellingen door Vlaanderen."

Vzw Initiatief, dat investeerde in een remake van *Twee Vrouwen*, zou graag ook *Katanga Diane* nieuw leven inblazen. Jean Bosco Safari zou hier de muziek voor schrijven.

(SVV)

Tickets voor de opvoering van 'Twee Vrouwen' in het ontmoetingscentrum van Beernem kosten 10 euro. Het panelgesprek kan je gratis bijwonen. Website : www.rudygeldhof.be. Randy Geldhof valt te contacteren op het mailadres randy.geldhof@euphonynet.be.

BRUGGE **DE BURGEMEESTER EN DE MISS** De Brugse burgemeester heeft vrijdag de 18-jarige Cilou Annys ontvangen op zijn kabinet. Hij heeft haar het beste toegewenst voor de verkiezing van Miss België op 10 januari 2010. Deze studente bedrijfsvertaler-tolk Frans-Spaans werd reeds eerder verkozen tot Miss West-Vlaanderen. (RSO) ©mvn

Hommage aan auteur Rudy Geldhof

BEERNEM

Op zaterdag 19 december wordt in De Kleine Beer een hommage-avond gehouden ter ere van de overleden toneelauteur en scenarist Rudy Geldhof.

De avond is een initiatief van Randy Geldhof, de broer van Rudy, die op 18 april 1992 in zijn woning in de Rodestraat aan een hartstilstand bezweek. Hij was nog geen vijftig. Na de dood van zijn broer kreeg Randy Geldhof de opdracht om de nalatenschap van het oeuvre van Rudy Geldhof te beheren. Het werk van zijn broer wordt nog steeds regelmatig gespeeld. Op initiatief van voormalig theaterrecensent Hugo Meert werd in 2009 een Rudy Geldhofjaar op het getouw gezet. Naar aanleiding van dat jaar zond Eén de serie 'De Bossen van Vlaanderen' over de moorden van Beernem opnieuw uit. De hommage-avond gaat om 19 uur van start met een diamontage over Rudy Geldhof. Daarna modereert Hugo Meert het panelgesprek met Werther Van der Sarren, Kurt Defrancq, Jo Decaluwe, Winnie Enghien, Jan De Vuyst en Marc Lybaert. Na dit gesprek voeren Melina Logie en Kristel Vinea 'Twee Vrouwen' op in een regie van Jan De Vuyst. (SVV)

Tickets voor de opvoering van 'Twee Vrouwen' kosten 10 euro. Het panelgesprek is gratis. www.rudygeldhof.be

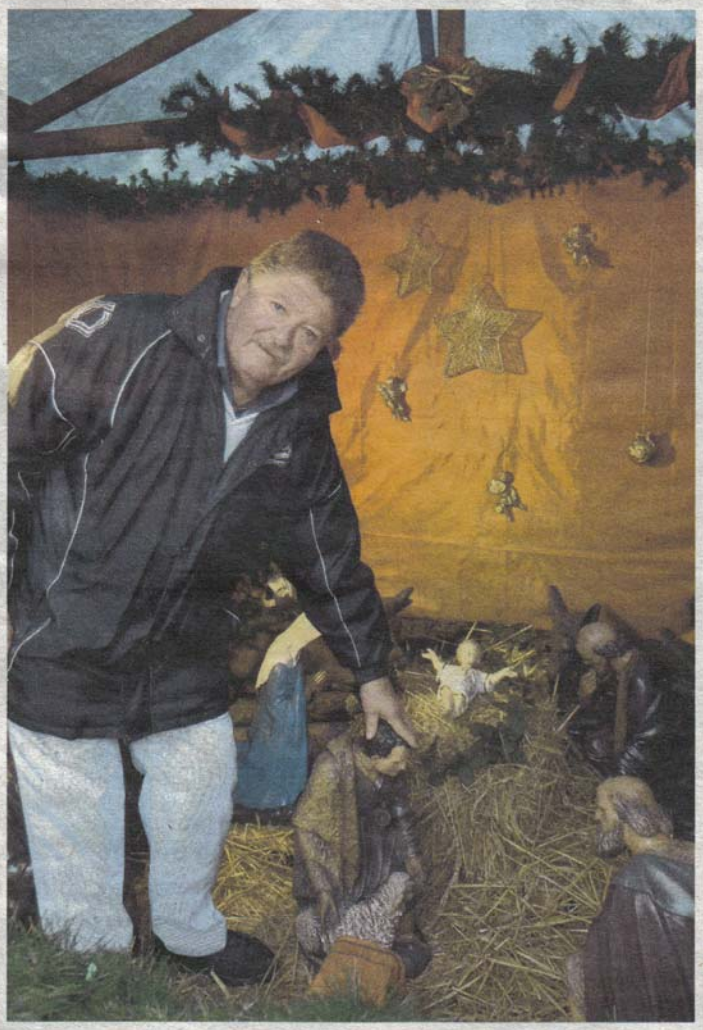

BRUGGE **SCHAAP GESTOLEN UIT KERSTSTAL** Op het Simon Stevinplein hebben onbekenden een beeld van een schaap gestolen uit de kerststal die naast het gebakkraam de Gezondheidsapotheek staat. De diefstal moet volgens William Pauwels donderdag gebeurd zijn in de loop van de dag. 'We krijgen de beelden van de Brugse Magdalenakerk. Het gaat om een schaap in plaaster van 60 centimeter hoog.' Tips zijn welkom op 0475-89.20.20. (RSO) ©MVN

Uw regio in 3 minute

BLANKENBERGE
Aankoop plantgoed
De gemeenteraad heeft het licht op groen gezet voor de aankoop van bomen, struiken en vaste planten. De nieuwe planten en bomen zijn ter vervanging van het afgestorven plantgoed en voor de aanpassing van verschillende groene zones. Er wordt 12.252 euro uitgetrokken. (NMI)

BRUGGE
Music For Life
De Jonge Balie van Brugge zamelt geld in voor de actie Music For life met een verkoop van soep voor het goede doel, een quizavond en wagens wassen op de parking van de rechtbank. Een delegatie van de Jonge Balie zal het geld afgeven in Gent. (RSO)

DAMME
Cheque
In de Cultuurfabriek in Sijsele werd donderdagavond een cheque van 1.250 euro overhandigd aan het project 'Multiple sclerose in beweging' van het AZ Alma. Het ging om de opbrengst van de monoloog Briezelinge die gespeeld werd door Regine Beuckels, vrijwilligster in het ziekenhuis. (RSO)

DE HAAN
Sprotjesfeest
Op zaterdag 26 december, tweede kerstdag, houden de tarpoenvissers naar aloude traditie hun sprotjesfeest op de Rotonde in Wenduine. De sprotjes uit de zee worden bereid tot heerlijke gegrilde lekkernijen. De sprotjeshappening start om 14 uur. Info: 059-24.21.24. (WKV)

JABBEKE
Christmas Comedy
Op zaterdag 19 december organiseert de vzw Sport en Cultuur Jabbeke een tweede comedyavond in het SPC Hof Ter Straeten in Varsenare. Stand-up comedy van de bovenste plank met West-Vlamingen Steven Mahieu en David Galle. Info en tickets: 0492-04.50.35.(WKV)

KNOKKE-HEIST
Straten bereikbaar
Tijdens de kerstvakantie zal het kruispunt Boudewijn- en Ravaschootlaan tijdelijk worden opengesteld. Voor het plaatselijk verkeer zal het mogelijk zijn om

TORHOUT
Monte Ca
Kiwanis Jur
seert op zate
Gravenhof
Night *Valent*
dele van Te
voor autisti
informatie
op www.
(AFT)

BEERNEM
Sportter
De aanleg
een tribun
sportterrein
estraat in Si
steed. De
raamd op
maal zou d
doen, maar
van de techn
niet toe. (AF

SINT-ANDR
Spoorwe
Op vraag va
trick Moena
Spoorwegst
terug openg
keer in be
Spoorwegst
gesloten wo
met 30 janu

ZEDELGEM
Christma
Op zondag
om 15 uur t
gemse S
voor een *Ch*
The Trevier
kerstliedjes
omgeving.
tis. (WKV)

ZEEBRUGGE
Cruise tr
Het Zeebru
trekt van 15
rug naar Mi
de Cruise Sh
Daar kan Z
leren als cru
schillende r
organiseren
(RSO)

SINT-MICHI
Bereikba
Het Brugse
de bedrijven
Briele gevr
mende en u
keer aan te s
maken van

Het Nieuwsblad
zaterdag 19 december 2009

"Twee Vrouwen" van Rudy Geldhof

(scenarioschrijver van "De Bossen van Vlaanderen")

met Melina Logie en Kristel Vinea

in een regie van Jan De Vuyst

een productie van vzw. Initiatief

organisatie: Randy Geldhof

Toegang: 10 €

Reservatie: 050/790763

zaterdag 19 december 2009

O.C. De Kleine Beer C. Maréchalstraat Beernem

vanaf 19h: diamontage over leven en werk van Rudy

vanaf 19h10: panelgesprek o.l.v. Hugo Meert

vanaf 20h: toneelvoorstelling "Twee Vrouwen"

Panelleden:

Kurt Defrancq – Jo Decaluwe

Marc Lybaert – Winnie Enghien

Werther Van Der Sarren – Jan De Vuyst

www.rudygeldhof.be

RUDY GELDHOF - OMDAT HET OVER MENSEN GAAT

Johannes Ockeghem woonde zaterdagavond de *Hommage aan Rudy Geldhof* bij in *De Kleine Beer* in Beernem. Hij bezorgde ons het volgende verslag en plaatste de hommage in een bredere context.

Al lukte het niet echt om de zaal nokvol te krijgen (velen haakten in extremis af om door een besneeuwd en bevroren landschap naar het ontmoetingscentrum in Beernem te schaatsen), toch verzamelde zich afgelopen zaterdag heel wat schoon volk, Bruggelingen incluis, in *De Kleine Beer* voor de aangekondigde 'Hommage aan Rudy Geldhof'. Wijlen **Rudy Geldhof** (1942 - 1992) was behalve de auteur van succesrijke én verfilmde stukken (cf. *De bossen van Vlaanderen, Klein Londen Klein Berlijn*, etc.), ook jarenlang het boegbeeld van het vestzaktheater-annex-café *De Kelk* in de Langestraat te Brugge.

De avond startte met een powerpointpresentatie. Jazzmuziek oude stijl ondersteunde een anthologie, waarbij de biografie en het indruk-wekkende oeuvre van Rudy werden voorgesteld. Daarna volgde een panelgesprek o.l.v. **Hugo Meert**, theaterrecensent. Hij werd omringd door **Kurt Defrancq, Jo Decaluwe, Winnie Enghien, Marc Lybaert** en **Werther Van Der Sarren**. De aangekondigde **Joris De Voogt** gaf verstek: hij moest op hetzelfde moment een 'bodega' openen in Oostende. Vraag vanuit het panel: "Een *bodega*, wat is dat?". Antwoord: "Dat is een wijnhuis." Waarop Kurt Defrancq, heel gevat: "Dan drinken we ook daar de *Kelk* leeg". De lege stoel van Joris De Voogt werd ingenomen door **Jan De Vuyst**, regisseur van het toneelstuk *Twee Vrouwen*, dat het aanwezige publiek later op de avond voorgeschoteld kreeg.

Wat te onthouden? Marc Lybaert kondigde aan dat Vlaamse Cultuurstad Oostende 2010 *Prins Karel, Graaf van Vlaanderen*' zal brengen op het domein van **prins Karel** te Raversijde. Hugo Meert verklapte, weliswaar tijdens de pauze, dat ook *Katanga Diane* hernomen wordt. **Jean Bosco Safari** schrijft er momenteel de muziek voor. Algemeen genomen doen de panelleden inspanningen om Rudy Geldhof opnieuw naar voren te brengen "omdat het over mensen gaat". Want Geldhof was een postmodernist. "Waar zijn de mensen mee bezig?" vroeg hij zich af. "En waarom doen ze wat ze doen?" Geldhof kon mensen karakteriseren, zonder hen te veroordelen. De stukken van Rudy Geldhof mogen daarom gezien worden, en ze moeten gespeeld worden. Het is de uitgesproken wens dat *nieuwe mensen* de stukken van Geldhof zouden ontdekken.

Om nu het toneelstuk *Twee Vrouwen* te spelen, dienden die *nieuwe mensen* normaliter de actrices **Kristel Winnepenninckx** en **Gerda Marchand** te zijn. Helaas, Gerda Marchand moest afhaken wegens ziekte. Er werd noodgedwongen aan de alarmbel getrokken, waarna een jong rastalent zich aandiende: de fris debuterende **Melina Logie**. Pas twee weken geleden oefende zij *Twee Vrouwen* voor het eerst in, wat niet uit de voorstelling viel af te leiden. Melina, in de rol van Madeleine, deed het uitstekend en Kristel, in de rol van Suzy, was haar opponente. Ze speelden in een decor dat het voormalige theater *De Kelk* spontaan voor het geheugen bracht: zwart, leeg, karig met rekwisieten. In die context hoorden we de stem van Rudy terug: een vaardig schrijver van dialogen, die de spelers gemakkelijk in de mond nemen. Met zijn teksten kunnen acteurs onmiddellijk aan de slag.

'Hommage aan Rudy Geldhof' te Beernem was daarmee de afsluiter van een ruimer Rudy Geldhofjaar 2009, dat ondersteund werd door SABAM, maar niet door *hometown* Brugge. Cultuurschepen **Yves Roose** en directeur van het Cultuurcentrum **Sonia Debal** hadden eerst toegezegd om te participeren, maar haakten naderhand af. Nochtans: volgens de panelleden zette Rudy Geldhof Brugge op de theaterkaart van Vlaanderen. Hij was pleitbezorger voor de ontwikkeling, niet voor de ontmanteling van het theater. Brugge werd (mede) onder impuls van Rudy Geldhof een bakermat voor het theater. Onze lokale culturele diensten zijn dat intussen allemaal al lang vergeten. En dat niet alleen.

'Theater is gemeenschapskunst', luidt een definitie van **Herman Teirlinck**. Gemaakt *door* de gemeenschap, en gespeeld *voor* de gemeenschap. We kunnen ons afvragen hoe het vandaag met die gemeenschap gesteld is, wanneer de verantwoordelijke cultuur-beleidsfunctionarissen van de stad Brugge het vertikken om een 'Hommage aan Rudy Geldhof' met hart en ziel te ondersteunen. Wat een automatische reflex *pro* behoort te zijn, werd een afwijzing. Gevraagd naar de reden waarom, luidde het antwoord: *"Het initiatief biedt te weinig uitstraling"*. Zo'n uitspraak illustreert de verregaande arrogantie van het Brugse cultuurbeleid. *Twee Vrouwen* is inderdaad géén stuk dat de toneeltoren van het Concertgebouw nodig heeft om het op te voeren. Moet het daarom gemeden worden als de pest?

Laten we deze vraag, als hommage aan Rudy, wat nader beschouwen in een bredere context. De Ierse, conservatieve filosoof **Edmund Burke** stond zeer wantrouwig tegenover tal van onzekere nieuwigheden en grootsprakerige maatschappelijke ontwikkelingen. Volgens hem kan een individu alleen maar overleven in de omstandigheid van diverse vormen van gemeenschapsleven. Het *sociaal contract* waarover hij sprak, moest een pact zijn tussen *de levenden, de doden en de nog niet geborenen*. De Britse filosoof **John Gray** schrijft: "Er wordt vaak

vergeten dat de democratie, die voornamelijk wordt gedefinieerd in termen van verkiezingen en machtsuitoefening in naam van de meerderheid, de individuele vrijheid en rechten van minderheden evenzeer kan onderdrukken als de dictatuur - en soms zelfs sterker." *(John Gray, 'Grays Anatomie', p. 154)*. Hoe verhoudt de definitie van Teirlinck, 'Theater is *gemeenschapskunst'*, zich tegenover bovenstaande citaten?

Het is derhalve de kracht van Rudy Geldhof dat hij, over de grenzen van de dood heen, er ons vandaag nog aan herinnert waar het hedendaagse theater voor staat, het is *gemeenschapskunst.* Wat heet dan 'méér uitstraling' te zijn, om beslissingen tegen af te wegen? Met zijn voorkeur voor de megalomanie van het professionele cultuurleven, gaat Yves Roose over tot de orde van de dag, of excuseer, hij levert zijn kiezers uit aan de waan van de dag. Yves Roose, gespeend van enig historisch besef inzake een sociaal pact (cf. Burke), mag dan als socialist fier zijn op principes die hij enkel bij de liberalen zal terugvinden, ook zij delen dezelfde kortzichtigheid. Het conservatieve gedachtegoed, zoals dat binnen de CD&V moet bestaan, kan het Roose niet in dank afgenomen hebben iets te beslissen dat de herinnering wegveegt aan verdienstelijke Bruggelingen die deze stad een ziel gegeven hebben. Gelukkig voor Roose buigt burgemeester **Patrick Moenaert** zich enkel over de grote dossiers in Brugge, waardoor de 'Hommage aan Rudy Geldhof' nooit op de agenda van de lokale besluitvorming kwam te staan. Daarom een plechtige pluim en dikke proficiat voor **Randy Geldhof**, de jongere broer van Rudy, die er als organisator niet enkel in geslaagd is om een waardige herinnering op te roepen aan zijn broer, maar zeker ook een politiek statement van formaat wist neer te zetten in dit Brugge. Randy heeft dat allemaal puik geregisseerd, Rudy zou trots geweest zijn op hem.

Omstreeks middernacht, na het laatste glaasje wijn aan de bar van *De Kleine Beer*, gingen we nog even de belendende zaal binnen van het OC, waar een groot dansfeest aan de gang was, georganiseerd door drie vijftigjarigen. Achter de draaitafel ontwaarden we zowaar **Peter Roose**, voormalig uitbater van *De Kelk*. Ja, het leven houdt toevalligheden in petto, en Beernem bruist *meer* dan Brugge voor de lokale gemeenschap.

Johannes Ockeghem

maandag 28 december 2009

http://www.moonartgallery.be/news.php?readmore=5024

Toneelstuk "Twee vrouwen" van Rudy Geldhof opgevoerd in het OC

Op zaterdag 19 december werd, ter gelegenheid van het Rudy Geldhofjaar, het toneelstuk Twee Vrouwen opgevoerd in de theaterzaal van het OC. Er was een ruime belangstelling voor deze opvoering waarbij heel wat bekende namen van uit de theaterwereld. Voor de voorstelling begon werd de figuur van Rudy Geldhof nader toegelicht in een panelgesprek onder leiding van Hugo Meert, de initiatiefnemer van het Rudy Geldhofjaar.

In het panel zaten o.a. **Werther Vander Sarren**, die als acteur een deel van zijn schitterende loopbaan aan Rudy Geldhof gewijd heeft en vandaag nog steeds het werk van Rudy "actueel" maakt, **Kurt Defrancq** die niet alleen Rudy als laatste in leven gezien maar ook een stukje van zijn beroepsleven besteed heeft aan het realiseren van Rudy's droom om het traditionele Brugge als centrum voor hedendaags theater op de kaart te zetten, daarin gesteund door **Joris De Voogt.** Verder legden ook **Jo Decaluwe**, die het laatste toneelstuk van Rudy postuum produceerde, **Winnie Enghien** die Rudy dramaturgisch bijstond zowel in het singlewerk als in zijn prestigereeksen en **Marc Lybaert**, die het succesrijke "Bossen van Vlaanderen" regisseerde, getuigenis af over het leven en werk van Rudy Geldhof. Het toneelstuk zelf, gespeeld door **Kristel Winnepenninckx** en **Melina Logie** (die de zieke Gerda Marchand verving kende heel wat bijval bij het publiek. **Randy Geldhof**, broer van Rudy en inwoner van Beernem, stond in ruime mate in voor de vlekkeloze organisatie van het hele gebeuren.